

ปฏิบัติการความดี 4.0 ปรับมุมมอง-สร้างจิตอาสา

พระไพศาล วิสาโล

โลกเปลี่ยน คนก็ต้องปรับ
แต่การ “ปรับ” และ “เปลี่ยน” อย่างไรจึงทำให้สังคมไทย

น่าอยู่
โจทย์นี้เองที่ทำให้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ร่วมกับธนาคารจิตอาสา และสมาชิกองค์กรจิตอาสาพลังแผ่นดิน 19 องค์กรตั้งต้น จัดบรรยายพิเศษหัวข้อ “โลกเปลี่ยน คนต้องปรับ อพทรมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 ด้วยระบบปฏิบัติการความดี 4.0” ขึ้น

โดยมุ่งหวังการพัฒนาคนด้วยระบบในโครงการจิตอาสาปรับตัว ปรับมุมมอง ส่งเสริมให้คนทำดี และเรียนรู้ร่วมกัน

พระไพศาล วิสาโล เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต ร่วมเสวนาธรรม เพื่อชวนคิดชวนมองโลกในระยะเปลี่ยนผ่านของสังคมไทย ตอนหนึ่งว่า มนุษย์ที่สมบูรณ์ในทางพุทธศาสนาเชื่อมโยงกับ 3 สิ่ง คือ ความดี ความจริง และความสุข มนุษย์ที่สมบูรณ์คือ ผู้เพียบพร้อมด้วยความดี เข้าถึงความจริงสัจธรรมและโลกมีความสุขหล่อเลี้ยงเอื้อให้เราเข้าถึงความดีและเข้าถึงความจริง ยิ่งแจ่มแจ้ง สึกซึ้ง ยิ่งทำให้ความดียั่งยืน ดีแท้ไม่ใช่ความดีที่ผิดเพี้ยน ถูกฉกฉวยประโยชน์จากอคติส่วนตัว การทำดีด้วยใจบริสุทธิ์ เข้าใจความจริงเป็นพื้นฐานมั่นคงเราจะมีความสุขไม่ว่าสถานการณ์ใดก็ตาม

“ความดีในยุค 4.0 ควรเป็นความดีที่ครอบคลุม 3 ด้าน คือ บุคคล สังคม และธรรมชาติ”

“ถ้าจะทำความดีจะต้องไปไกลกว่าคนรู้จัก ควรแพร่ไปสู่อื่นที่เราไม่รู้จักรด้วย เป็นพฤติกรรมใหม่ที่เรากำลังทำในสังคมทุกวันนี้ เพราะคนมีความเป็นปัจเจกสูง ไม่แคร์คนอื่น แคร์แต่คนใกล้ตัว แคร์แต่ยอดดกโลกดกแดร์ ถ้ามีคนแบบนี้มากขึ้น สังคมจะไม่น่ารัก ไม่น่าอยู่ ความดีของคนในยุคใหม่ต้องไม่คับแคบ และคิดหาไอเดียใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำซาก เป็นวิธีการใหม่ๆ ที่

สร้างสรรค์ ไม่ใช่แค่ทำบุญบริจาคแบบเดิม”

พระไพศาล บอกอีกว่า “การส่งเสริมคนให้ทำความดี ต้องมี 3 องค์ประกอบ คือ 1.ทัศนคติที่ดีต่อการทำดี 2.สภาพแวดล้อมทั้งกายภาพและชุมชนที่เกื้อหนุน 3.สะท้อนการเรียนรู้หลังลงมือทำ โดยเฉพาะในยุคนี้ที่มีการใช้โซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือระดมจิตอาสาทำความดีร่วมกัน” พระไพศาลกล่าว

ด้าน **ดร.สุปรียา อุดมยานนท์** ผู้จัดการ สสส. กล่าวว่า โลกกำลังเข้าสู่ยุคปฏิวัติแห่งศตวรรษที่ 21 หรือเรียกกันว่าก้าวสู่สังคม 4.0 ที่เกิดการหมุนเร็วทั้งทางสังคมที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงแต่ละเจนเนอเรชันสั้นลง และทางเทคโนโลยีใหม่ที่เปลี่ยนแปลงทดแทนทำลายเทคโนโลยีเก่าอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อชีวิตคนปัจจุบันและอนาคตอย่างรุนแรง

“ผลกระทบนี้ไม่เพียงส่งผลต่อการผลิต การจ้างงาน การดำรงชีวิตเท่านั้น แต่ยังกระทบถึงวิถีชีวิตและคุณค่าของปัจเจกชนและสังคมอีกด้วย”

ดร.สุปรียาบอกอีกว่า นิยามของสุขภาพตาม พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติของไทย ครอบคลุมมิติกาย จิต ปัญญาและสังคม ในมิติ “ปัญญา” หรืออาจเรียกกันว่า “จิตปัญญา” หรือ “จิตวิญญาณ” เป็นมิติที่ได้รับความเข้าใจไม่มากนัก แต่เป็นมิติสำคัญมากที่เชื่อมโยงองค์รวมถึงสิ่งสูงสุดที่ยึดถือ

“อุปสรรคหนึ่งของการสร้างเสริมสุขภาพทางจิตปัญญา คือ การสนับสนุนการพัฒนาจิตสู่ ‘จิตใหญ่’ เชื่อมโยงตนและเห็นแก่ส่วนร่วม เช่น กิจกรรมด้านจิตอาสา” ดร.สุปรียาอธิบาย

และว่า ที่ผ่านมา สสส.ได้สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ร่วมเป็นจิตอาสาทำความดี เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดประสบการณ์ตรงในการพัฒนาจิตผ่านกระบวนการจิตอาสาที่หลากหลายตามความสนใจ ประกอบด้วย 1.ลงแรง โดยตั้งเป้า 1,600 ชั่วโมง เพื่อจัดเวลาทำกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการของผู้รับ เช่น ทำตุ๊กตาและเล่า

นิทานให้กำลังใจเด็กที่ป่วยเรื้อรัง เป็นต้น 2.จองวัน ร่วมกันจองวัน
ทำความดี ในวันที่ 8 พ.ย.ที่ผ่านมา โดยออกฐานระดมทุนเพื่อลงพื้นที่
ที่เรียนรู้สถานะบุคคล จ.เชียงราย เพื่อนำสู่การประสานความร่วมมือ
ในการยกระดับสุขภาวะและคุณภาพชีวิต และ 3.ร่วมปันของ
โดยการบริจาคสิ่งของร่วมกับมูลนิธิยุวพัฒน์ เป็นต้น

ขณะที่ **ดร.สรยุทธ รัตนพจนารถ** ผู้อำนวยการร่วมธนาคาร
จิตอาสาพลังแผ่นดิน กล่าวว่า ความหมายและคุณค่าของความ
เป็นมนุษย์ที่ชัดเจนที่สุดคือความดี และมีตรงกันข้ามคือสิ่งไม่ดี
ให้กับมิตรเสมอ จึงเป็นที่มาของการชวนชวนเครือข่ายจิตอาสา
พลังแผ่นดินมาร่วมเติมเต็มความรู้จากระบบปฏิบัติการความดี
4.0 ซึ่งเป็นรูปแบบสำคัญที่ช่วยคลิกชีวิต พลิกมุมมอง และนำไป
ใช้ในงาน ในชีวิต อย่างเข้าใจ และเท่าทันโลก โดยการบรรยายที่
เท่าทันสมัยช่วยยกระดับคุณค่าของมนุษย์

“ตั้งเป้าจะขยายเพิ่มองค์กรจิตอาสาพลังแผ่นดิน เพื่อขยาย
ความดีให้เกิดขึ้น รวมพลังเล็กๆ สู่พลังที่ยิ่งใหญ่จนผนึกหลอม
รวมกันเป็นพลังของแผ่นดิน” ดร.สรยุทธทิ้งท้าย

สำหรับองค์กรตั้งต้นร่วมประกาศ 365 วันทำดี มี 19
องค์กรได้แก่ ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์แห่งประเทศไทย, บริษัท
PwC ประเทศไทย, บริษัทจอห์นสัน แอนด์ จอห์นสัน, บริษัท
เบอร์แทรมเคมิคอล, บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล,
บริษัท แสงรู้, มหาวิทยาลัยมหิดล, สมาคมนิสิตเก่า
นิเทศศาสตร์ จุฬาฯ, บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา (ซีพีเอ็น), บริษัท
จีดีเอช, บริษัท อลิอันซ์ อยุธยา ประกันชีวิต, ดุลิต อินเตอร์
เนชั่นแนล, ศูนย์คุณธรรม, การประปานครหลวง, สถาบัน
อาศรมศิลป์, โรงเรียนรุ่งอรุณ, โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และ สสส.

พรณิน นทวงศ์